

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

332. An, & qualiter, præfixo termino eligendi neglecto, devolvatur electio ad superiorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

in c. his quibus, h. t. Garc. loc. cit. num. 17. citans Selv. de benef. Rebuff. Mandof. Verumque id est, etiam si ob propriam culpam in illud inciderint, modò tamen (dum illud impedimentum per eos intollibile, tollibile tamen est ad eorum instantiam per alium; v. g. quia à censura absolvere potest) in mora non sint, quò minus impedimentum illud tollatur per alium, v. g. negligendo petere absolutionem à censura; currit enim aliàs illis tempus à tempore hujus moræ seu negligentia commissa. cit. c. quia diversitatem. Quinimò non currit tempus, etsi electores tollere possint, non tamen debeant impedimentum; v. g. dum Superior præcepit Electoribus, ne eligant, priusquam ipse eos admonuerit (secus est, si justè solum ordinavit, ne sine ejus petita licentia eligant; hanc enim petere possunt ac debent) licet enim tunc electores possent follicitare Superiorem, ut eos admoveat habendæ electionis, ad hoc tamen non tenentur. Pass. cit. c. 13. n. 23.

2. Respondeo secundò: dum impedimentum est temporale, durans tantum per dies aliquot, sive incidat in principio, sive in medio, sive in fine temporis præfixi ad eligendum, hi dies impediti & inutiliter subducendi sunt à tempore præfixo, quod non est nisi dierum utilium, conscientium tres menses, qui dies utiles omnes conjungendi sunt, diebus illis inutilibus expunctis, quasi non fuissent. Pass. num. 24. ex Bald. ad c. ne pro defectu, h. t. v. g. dum excommunicatus impendit 24. dies, ut absolveretur ab excommunicatione (habendi enim sunt hi dies pro diebus justis impediti, & involuntarii. cit. c. quia diversitatem, de concess. præb. Pass. num. 26. Garc. loc. cit. c. 2. num. 18. Paxjord. loc. cit. num. 27.) vel per sex septimanas litigârunt electores (est enim & illud tempus justis impediti. Garc. cit. c. 2. num. 19. citans Rebuff. Lambert. & alios) hi inquam 24. dies, vel sex septimanae junctæ à diebus utilibus trimestri toti superaddendæ sunt; v. g. si trimestre ceperit primâ Januarii, jam duret ad vigesimam quartam Aprilis. Porrò dum electores allegant impedimentum, onus probandi illud, uti & quòd diligentiam ad removendum illud adhibuerint, & removere non potuerint, incumbit illis. Felin. in cap. ex transmissa, de rescript. Garc. loc. cit. num. 24. Anell. ad Abb. c. fin. de elect. Pass. num. 28.

Quæstio 330. Num si imminente termino, seu ultimâ die temporis ad eligendum præfixi, major pars Capituli renuat eligere, adeoque jus eligendi sit penes partem minorem, ut constat ex dictis supra, minor pars teneatur expectare majorem partem usque post prandium istius diei?

Respondeo: vocandis legitime vocatis (posito quòd vocati non sint pro hora pomeridiana) si major pars non venit manè, minor pars non tenetur expectare ultra horam solitam, nempe matutinam, in qua secundum jura habenda est electio. Secus tamen est, ubi major pars venit manè ad Capitulum, sed negat, se velle tunc eligere, aut post adventum recedit, animo eligendi post prandium, de hoc se explicans: vel etiam si recedat sine alia sui explicatione, absolute dicens, se nolle eligere (per hoc enim non censetur cedere juri suo, nec dicit per hoc, se neque istâ, neque illâ aliâ horâ illius diei velle eligere; hoc namque si diceret, posset minor pars istâ horâ matutinâ procedere ad ele-

ctionem; quatinus & tunc securus adhuc fore; expectare, dicit Pass. num. 23.) cum enim tempus eligendi non exspiraret manè, standum in hoc erit iudicio majoris partis, & ea expectanda erit post prandium, & ad ultimum, post quod non remaneret commoditas eligendi de die, quia non tenetur in isto casu expectare minor pars tempus noctis, utpote incongruum, & contrarium consuetudini. Pass. ibidem.

Quæstio 331. Num tempus præfixum à jure restringi possit?

1. Respondeo primò: in casu necessitatis, ubi propter periculum moræ acceleranda est electio, potest Superior, v. g. Legatus Sedis Apostolicæ in Ecclesiis Cathedralibus, vel Episcopus in Ecclesiis inferioribus sibi subiectis restringere hoc tempus, & cogere Electores, ut etiam secundo mente, vel citius eligant. Laym. de Elect. q. 32. & 96. Pirh. de elect. num. 247.

2. Respondeo secundò: extra casum necessitatis, nullus Superior, nisi solus Papa, adeoque multò minus Præses electionis potest, Electoribus invidis, hoc tempus restringere; quia non potest tollere privilegium à jure, & Pontificibus concessum, juxta reg. juris. 17. in 6. indultum in jure privilegium non est alicui sufferendum. Abb. in c. cum veteri, h. t. n. 1. item in cap. cum nobis. ibid. Butr. Laym. & Pirh. ll. cit. Unde convocare potest Præses Electores ad quamcunque diem intra terminum à jure præfixum electioni; sed majore parte vocalium vel ante Congregationem Capituli, vel in eo dissentiente, tenetur ad alium diem intra illud tempus eisdem convocare. Pass. num. 34.

3. Respondeo tertio: potest tamen Præses de consensu majoris partis Capituli terminum illum restringere. Pass. loc. cit. Donat. p. 3. quæst. 6. Peyr. tom. 3. c. 9. num. 16.

4. Respondeo quartò: possunt id ipsum Electores (intellige, dum major eorum pars in hoc consentit, neque opus est ad hoc consensu duorum partium præsentium in Capitulo. Pass. loc. cit. contra Peyr. loc. cit. & alibi.) terminum enim ille statutus est negligentia, ut nimirum ultra eum differre non possint electores electionem, cessante jussu impedimento, relicta tamen iis libertate eligendi infra illud tempus, quodcumque iis visum fuerit, quinimo poterunt id invito etiam Præside. Abb. in c. in causis, h. t. num. 9. Biax, p. 3. c. 4. num. 3. Pass. loc. cit. uude patet, Ordines religiosos non tantum auctoritate à postolica, sed & ordinariâ potuisse per statuta sua hunc terminum abbreviare. Pass. n. 35.

Quæstio 332. An, & qualiter præfixo termino eligendi neglectio devolvatur electio ad Superiorem?

1. Respondeo primò: eo termino ex negligentia permisso elabi sine habita electione, hæc devolvitur ad immediatum Superiorem. c. ne pro defectu, quod & in hoc correxit jus antiquum, v. i. jus tunc electio seu provilio in Ecclesiis Cathedralibus devolvebatur immediate ad Papam, ut constat ex c. cum dilectus, de concess. præb. v. g. in Ecclesia Cathedrali ad Archi Episcopum, modò tamen is aliàs habet potestatem confirmandi electum (ob negligentiam enim electorum jus eligendi devolvitur non nisi ad eum Superiorem immediatum, qui aliàs habet potestatem confirmandi electum, sive

five sit Archi-Episcopus, five Episcopus, five alius Prælati, Rebuff. in praxi, tit. de devolutione num. 18. Pirh. ad tit. de Elect. num. 350. citans Abb.) uti adhuc hodie dum Salisburgensi tanquam Metropolitanano subiectos esse aliquot Episcopatus Germaniæ, quod accipiendam ab eo confirmationem testatur Laym. ad cit. c. ne pro defectu. n. 6. dum interim specialiter in Germania jus confirmandi Episcopos electos à Canonicis Cathedralibus sibi reservavit Papa Nicolaus V. in concordatis Germaniæ, ad 6. que, si in eorum electione committatur negligentia ultra terminum, ea devolvitur immediate ad Papam, qui dein Superior immediatus intra terminum præfixum aliis ordinariis Electoribus, scilicet intra tres vel sex menses, tenetur providere Ecclesiæ, eligendo aliquem ex gremio ejusdem Ecclesiæ, si adest, idoneo, aliàs ex alia Ecclesiâ assumendo idoneum. c. ne pro defectu. Pirh. num. 251. Quod si hoc negligat, devolvitur provisio ad alium Superiorem, & sic successivè usque deveniatur ad Papam, c. quanquam. h. t. in 6. & Gl. fin. ibid. Clem. unica. de suppl. neglig. & ad cit. c. ne pro defectu. AA. communiter.

2. Quod si tamen Superior elegerit vel providerit, sed electio vel provisio ab eo facta ex quavis causa fuerit reprobata, vel ab eo provisus noluerit consentire, aut post consensum renunciavit juri suo, mox potestas eligendi revolvitur ad eosdem Electores, & ita quidem, ut integrum iterum tempus, nimirum trium vel sex mensium, iis de novo concedatur. Gl. in c. si electio. h. t. in 6to. Pirh. loc. cit. num. 46. hi enim ob negligentiam eligendi intra tempus statutum privantur electione solum prima & una illa vice. Pirh. loc. cit. Castel. c. 6. n. 7. Pass. cit. c. 13. num. 40. qui etiam num. 41. bene monet, quod (cum devolutio electionis sit poena lata contra negligentes eligere; non verò contra eligentes defectuose) dum electio, quæ de cetero adhuc dici potest canonica ex eo, quod facta à majore ultra medietatem parte, cassatur tamen ob defectum aliquem in ea commissum, aut ob aliam causam, v. g. ob occultum vitium electi, quod post factam electionem prius innotescit, ea non devolvatur ad Superiorem; sed spectet ad eosdem Electores de novo eligere, nisi defectus sit talis, ob quem Electores sint jure privati ad eligendum de novo, concessio iis iterum de novo toto tempore (quod idem dicendum, ubi electus non consentit, vel post concursum renunciavit, vel mortuus est ante confirmationem) 3. vel 6. mensium; modo tamen nihil sit factum ab Electoribus in fraudem, veluti si paulò ante trimestre, vel semestre elapsum de industria eligerent aliquem, quem sciunt non consenturum, ut vel sic diutius vacet ecclesiæ; tunc enim electio spectabit ad Superiorem. c. si electio. Pirh. loc. cit. Secus tamen est, ubi electio evidenter non est electio; v. g. dum quis nominatus est non à majore supra medietatem parte (quod ipsum factum fuisset, si extranei notoriè, & sine ulla tergiversatione non admittendi admissi fuissent, & ratione horum votorum computatorum nominatus quis fuisset etiam à majore parte; ita ut demptis eorum votis, non habuissent majorem partem votorum supra medietatem) tunc enim si electores intra præfixum terminum non progrediantur ad aliam electionem, ea devolvitur ad Superiorem.

* *

Quæstio 333. An electio fieri possit de nocte? nomine noctis; juxta Sigism. dub. 17. n. 1. Peyr. in subd. q. 1. c. 31. q. 7. Lavor. c. 18. n. 11. Pass. n. 48. &c. intelligendo tempus tenebrarum, in quo sine candela videri non potest?

1. Respondeo primò, ex rationabili causa id fieri posse. Sigism. loc. cit. n. 3. Lavor. loc. cit. Rodriq. tom. 2. q. 52. a. 15. Miran. tom. 2. q. 23. a. 12. Pass. n. 49. citans plures alios.

2. Respondeo secundò: in casu, quo electores in die non concordaverint; unde ex scrutinio nullus nominatus fuerit à majore parte, posse continuari electionem, etiam de nocte, tenent iidem AA. cum aliis apud Pass. n. 54. contrarium sentiente Pirh. loc. cit. n. 253. nimirum electionem inchoatam de die non posse nocte absolvi, sed debere die sequenti perferri, nisi ubi est periculum in mora, Argumento c. in causis. h. t.

3. Respondeo tertio: de cetero sine causa haberi non posse electionem de nocte, saltem ubi servanda est forma scrutini, tenet communior, ita ut licet ea habita de nocte non sit irrita, rescindi tamen possit & irritari per sententiam Judicis, tanquam facta non canonicè. Laym. in cit. c. in causis. n. 6. Pirh. loc. cit. cui tamen sententiæ se assentiri non posse, ait Pass. n. 50. eò quod neque munita sit lege ullà prohibente eligere de nocte; neque firmà ratione, neque magnopere auctoritate. Non enim primò ex hoc dici posse clandestinam; cum clam fieri verificari nequeat de actu, qui sit coram omnibus interesse habentibus. Felin. in c. consultur. de off. deleg. n. 20. & ita, ut sciri possit ab omnibus, quos lex posse scire decernit. Nec secundò dici posse, requiri solis, & non sufficere lumen candelæ ad eligendum per scrutinium secretum; cum in tali electione nihil fiat, quod ad lumen candelæ commodè perferri nequeat; sufficit enim Electoribus ad cognoscendum se invicem, ad numerandum, num omnes adint, ad schedas à singulis seorsim scribendas, ad eas in urnam mittendas; Scrutatoribus verò ad eas recipiendas, legendas, numerandas, quanquam commodius & melius hæc fiant ad lumen solis: Ad hæc in aulis Regum & Congregationibus Ecclesiasticis sæpissimè de nocte tractentur & definiantur optimè, etiam per vota secreta, negotia gravissima: Ac denique Abb. Felin. aliique AA. citati in oppositum loquantur ferè de electione clandestina, qualis non est omnis electio nocturna. vide de hoc Pass. n. 52.

PARAGRAPHVS IX.

De constituendis Scrutatoribus, secreto, & modo scrutini.

Quæstio 334. In genere, quas partes seu actus particulares complectatur forma Electionis per scrutinium?

Respondeo sequentes: Primò scrutinium ipsum seu secretam suffragiorum collectionem, factam per aliquos à Capitulo ad hoc deputatos, qui dicti exinde Scrutatores, quod aliorum vota exquirant & scrutentur. Secundò scrutini publicationem. Tertiò suffragiorum collationem. Quartò decre-